

Nro 31.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Octobernek 15-dik napján 1793.
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környül állások.

I. A' Német Birodalomban.

Ugy gondolkozánk, a' közönséges levelek is azzal biztattak vala bennünket, hogy az egyesült Austriai és Prullziai győzedelmes seregek, a' Frantziáknak Német földről lett ki űzette-
tésék után, győzedelmeiket tovább is folytatván, a' Frantzia lineákon könnyen által fognak törni, és majdan bé következő télen vagy *Lotharingiában*, vagy *Alsatziában* quártélyozni. A' jelen való környül állások úgy mutattyák, hogy a' *Rajna* mellett táborozó egyesült seregek nehezen ér-

hetik 'el ez ősszel fel tett izélyyokat. Egy kö-
zönséges levélben, illetéknéppen iratik le a' Fr.
linea: „A' *Weisenburg* és *Lauterburg* közt lévő
lineának hossza két, eros mélföld. Az előtte fekvő
erdők egészlen bé vágattattak, és bátor által le-
hetne is azokon bújni, el nem lehetne a' Frantzia
kártátsokat kerülni. A' bé vágatott erdön túl
foly a' *Lauter* folyó viz, melly nagyon fel dúz-
zatt, és tele vagyon feneke vas sulymokkal. —
A' vizen túl lévő sántznak szélessége négy, mély-
sége három ölni, kettős pallisádákkal, az az a'
sántzon túl két sórral sürüen egymásba foglalta-
tott hegyes karókkal vagyon meg erősítetve, mely-
lyeken 800 lépés közben vetésnire két két bastio-
nok, az az, földből készitetett óltalom bástyák
állanak, *Lauterburg*tól fogva egész *Weisenburg*ig.
Ezen lineán túl 45000 főből álló Frantzia sereg
táborozik 170 ágyúkkal, mellyeknek egy része
16, más része 24 fontos golyóbisra valók.,

„Ezekből ki tettzik, hogy nem könnyen le-
het azon által bújni; hogyha az égyyesült sere-
gek egyszersmind meg támadnák is azt, a' mel-
lett hogy sok vér ontást okozna, ki tudja szeren-
tsések lehetnének é dolgaikban. Így lévén a' do-
log, egyébb mód ezen Frantzia erős lineának meg-
vételében nintsen, hanem hogy sántzok által kö-
zelittsenek hozzá seregeink, 's úgy löjjenek rajta
nyilásokat, mellyeken bé menvén, jobban ki ter-
jeszkedhetnek. *Hocze* Generál kormányozza a'
Cs. K. seregeknek bal szárnyát, tábori külső strá-
zsái *Lauterburg* előtt 800 lépésnire állanak a' kül-
ső vigyázatokon, önnön maga *Bichelberg*ben fe-
szik. A' Prussziai fő quártély *Edickhofen*ben va-
gyon, 's 12 ezer emberrel tartya *Landaut* szemen.
A' *Brunsvigiai* hertzeg a' *Kéthidi* hertzogségben
Bitsch alatt táborozik, és hogyha szolgálhat né-
kie a' szerentse, hátul segítheti az *Austriai* sere-
geket. „

Sept. 28 dik napján költ levélből olvassuk,
hogy a' nevezett *Brunsvigiai* hertzeg két helyen
támadta légyen meg a' *Bliescastel* alatt táborozó

Frantziákat u. m. *Lauskirchen* és *Würsbach* mellett. Eleinte keményen viselte magát az ellenség, és kevés reménység volt meg győztetése felől; hanem két vagy három óráig tartott véres tsata után, ki nem áthatván a' Pruffziai ártilleriának hevét, *Frauenbergig* vonták magokat vissza. — *Schveigeni* táborjokat is, mellyet lehetetlen lett volna sok vér ontás nélkül meg venni, önnön magok el hagyták, félvén attól, hogy a' Pruffziai seregeknek ide 's tova való mesterséges marsjaik által el ne zárattassanak hazájoktól.

II. Belgiomban.

Sept. 25-ik 's következett napjain rendkívül való gyűlést tartottak a' Hollándiai rendek, mellyben a' végeztetett el, hogy egy harmadik colonné formáltasson a' Hollándiai seregekből, és *Mastricht* meg tartójának *Fridrik Casseli* hertzegnek kormányára bizattasson. Az ezen colonnéhoz kaptsolatandó regementek parantsolatot vettének immár arra, hogy kézfen tartásuk magokat. — E' mellett azt is el végezték a' rendek, hogy az alatt mig *Koburg* hertzeg, a' *Houchárd* kormányozása alatt lévő Frantzia seregek ellen menénd, más felé masirozzon az *Orániai* örökös hertzeg. *Gentbe* menvén a' helytartó Fejedelem, rendkívül való örömmel fogattatott az ott táborozó seregek által, mellyeknek 6000 forintot ajándékozott a' maga erszényéből.

Brüsszelből érkezett levelekből olvassuk, hogy *Koburg* hertzeg múlt hólnapnak végén egészlen bé keritette *Mobözs* várát, és rövid idő alatt meg fogja az az alatt lévő, és mind a' természet, mind a' mesterség által meg erősített Frantzia tábort támadni. Az Austriai seregeknek onnan lejéendő el fordításokra, *Namurra* vagy *Charleroira* akar útni *Houchard* Generál, melly fel tételét mind a' *Luxenburgha* küldetett 9000 főből álló Austriai sereg, mind *Clerfó* hadi tármester híjába valóvá fogják tenni, és így akár mint fortélyoskodjan ő,

képtelen leszen *Mobözs* vára kapukat nyitni a győzedelmes seregeknek.

III. Angliában.

Két roppant flottát készítetett az Angliai király a Frantziák ellen. Az égyyiket, mely 22 lineahajóból, és 5 fregattából áll, *Lord Howe* kormányozza. A második, *Lord Hoodra* nagyon bizattatva, 's ez sem erőtevebb az elsőnél. Ez a közép tengeren fog a Frantziák ellen dolgozni; ama pedig a nagyugoti *Indiába* készül, az ott lévő Frantzia tartományoknak és szigeteknek el foglaltatásokra. — *Richmond* hertzeg Angliai hadi tármester helyére, a ki eddig viselt hivatalyától bútsút vett, Generál *Cornvallis* rendeltetett, a ki még most napkeleti *Indiakon* nagyon, hanem nem sokára vissza fog onnan jönni.

Múlt alkalmatossággal emliténk vala, hogy *Glasgov*, *Scociának* népes és kereskedő városa, egy 40 ezer ember keze írása által meg erősített esedező levelet nyújtatott bé *Landerbale* Lord által a királynak, melyben a hadakozástól való meg szünésre kéri vala ötet. Ennek az esedező levélnek nemtsak semmi foganatya nem völt, sőt inkább minapi ministerialis gyűlésben a végeztetett el, hogy valameddig Frantzia Országának az elsőbb constitutió szerént való királyla nem leszen, mind addig meg nem fog Anglia a Frantzia nemzet ellen való hadakozástól szünni. Ugyan azon gyűlésben végeztetett az is el, hogy 9 új regimentek állittassanak fel, 's mind égyyik 1000 főből állyon, következésképpen 4000 szaporitasson a *Yorki* hertzegre bizatott seregeknek száma. Sok tehetős urak önként arra ajánlották magokat, hogy tulajdon költségükön fognak katonákat ki állítani; mely buzgó ajánlások sokat örömmel vette a király és ministerium.

IV. Olasz Országban.

Az Austriai seregeket a' *Nizzai* Grófságban kormányozó Cs. K. Gen. Májoit B. *Collit* halznos szolgálattyaért, a' Sz. *Móritz* és *Lázár* vitézi rendeknek nagy keresztyével ajándékozta meg a' *Sárdinai* király. Azoknak az Austriai és *Pedemontiumi* hadi tiszteknek pedig, a' kik Sept. 8-dik és 10 dik napjain történt ütközetekben, mások felett meg kiümböztették magokat, a' nevezett két vitézi rendnek kiss keresztyét küldötte meg. Báró *de Vins* Cs. K. Generál, és az égyyesült Austriai 's *Pedemontiumi* hadi seregeknek fő kormányozója, Sept. 22-dik napján érkezett meg *Bohlennába*, melytől nem meszülze táborozik az *Aosti* herczegnek corporusa. Ugy hallatik, hogy mind a' 3 seregek öltve fogják magokat tsatolni 's égyyesült erővel hadakozni a' *Frantziák* ellen.

Turinból, a' *Sárdinai* királynak lakó városából érkezett levelek azt erősítik, hogy ezen égyyesült seregek *Lauthoykai* sántzokkal környült táborokból ki üzték légyen a' *Frantziákat*. Négy colonnéban támadták meg őket az égyyesült seregek, mellyeknek égyyikét maga a' *Sárdinai* király, a' másikat a' *Montferráti* hertzeg, a' harmadikat a' Cs. K. Generál *Strasoldó*, a' negyediket a' fellyebb nevezett *Colli* Generál kormányozták. Hőszfias eggyemással való viaskodásaik után, mellyben sok vitéz tisztek, és köz emberek vesztették el életüket, fuásnak eredtek a' *Frantziák*, és sok holt társaiknak, tábori eszközeiknek, sátoraiknak, 's 10 ágyújoknak hátrahagyatásokkal helyt adtak a' győzedelmes seregeknek. Eggymás után mind ki takaródnak *Sabaudiából*, 's azzal fizetnek a' lakosoknak hozzájuk mutatott barátságokért, hogy városaikat és faluikat fel gyújtogattyák, barmaikat el hajtyák, 's a' mit magokkal el nem vihetnek, a' tüzzel emézfetetik meg.

Sept. 8 dik napján indúlt ki *Nápolyból*, és familiájával égyetemben hajóra ülven, *Livornóba*

ment a' Frantzia követ. Mind szárazon, mind tengeren való útazása sok bajjal vólt öfzve kötötve. *Nápolyból* lett ki indulása előtt, két inasai el szökvén, sok betses portékáit, de a' mi még több, minden írásait el lopták.

Olasz Ország levelekből olvassuk azt is, hogy a' *Tuloniak* éppen arra a' lábra állították vissza az égyházi és polgári dolgokat, mellyen valának annakelőtte. Minthogy semmi eleséget nem lehet oda a' patriota seregek miatt szárazon vinni; mind *Genuából*, mind más tengerre fekvő *Olasz* Ország városokból sok eleséggel meg rakatott hajók mentenek a' *Touloni* ki kötő helybe.

Hadi Történetek.

Közelebb múlt Szombaton ezeket tétette a' *Bétsi* udvari újság levelekben a' hadi Cancellária közönségessé. 1. Hogy a' Hollándiai seregek Oct. 1 ső napján érkeztenek *Brüsszelbe*, és egy napi nyúgodalmok után onnan tovább mentenek. — 2. Hogy fülébe menvén B. *Biehla* F. M. Lájtnántnak, a' Frantziáknak *Menin* ellen lett indulások, az *Eszterházi* hufzár regementének sok érdemekkel tündöklő Obesterét *Dévay* urat eleikbe küldötte, a' ki *Sz. Kereszti* Oberstlájtnántot egy compánia táborig vadászokkal, egy compánia német gyalogsággal, és egy escadron *Eszterházi* hufzárral ellenek ki rendelvén, a' tellyes meg elégedésig végbe vitték kötelességeiket, 50 Frantziát le vágtak, 1 tisztet, és 1 köz embert el fogtak; részünkről 1 hufzár hólt meg, 1 hufzár lovastúl, 1 vadász katona, egy kemény lövő sebessítettek meg. — 3. Hogy a' *Lys* vizén *Commines* mellett által ment 100 főből álló Frantzia sereget, az *Odonel* szabad seregének fő Strázsamestere Gróf *Gyulai* maga embereinek és *Sztáray* gyalog regementye egy olztállának segítségével vissza üzte, szándékját semmivé tette. — 4. Hogy Báró *Wenkheim* F. M. Lájtnánt által, az ellenség *Lundvecy* és *Avéznei* tanyájának meg kémlelésére ki

küldetett *Schvartzenberg* hertzeg az Uláhnusoknak Oberstlájtinántya, a' reá bízott dolgot minden pontba végbe vitte *Estreuxben* egy batallion Frantzia gyalogságot meg támadott, és azt rész szerént ölvve vagdalta, rész szerént széllyel üzte, 4 tiztet, 6 all tiztet, 's 95 köz embert fogott el közzülök, egy embernél többet el nem veiztvén az alatta valók közzül.

A' mik a' *Rajna* mellett Octob. 1-ső napjától fogva 3-dikig történtek, rövideden meg írta Gr. *Wurmser* lovas Generál. Azon battériáknak készitésekben, mellyeknek fundamentomát még 29-ik Sept. meg vetették a' Frantziák, Octob. 1 ső napján közikbe repitetett ágyúink által meg akadályoztattak. — Octob. 2-dik napján mintegy 100 Fr. lovas, és vadász katonák akartak a' *Mirabó* seregének jobb szárnyára törni; hanem minekutána egy lovas vadász közzülök le lövetett volna, nagy siettséggel vízfza húzták magokat *Bergzábernbe*.

Harmadnapig tartott ágyúzásaik után egészen el pusztították *O Breysakot* a' Frantziák. A' tüzes golyóbisok által támasztatott tüzet nagyon éleztette a' kemény szél. A' templomokon, és más közönséges épületeken kívül, 577 házak, és 2700 lakosok vóltanak abban, a' kik, oh fájdalom! minden vagyónkáiktól meg fosztattak. A' Frantziáknak ezek ellen gyakorlott kegyetlenségeken annyira meg indúlt a' föld népe, hogy 12 ezer ajánlotta magát közzülök az égyyesült seregeknek segítségekre. Sok Frantziát tséplökkel, és ganéj hanyó vas villákkal öltének meg a' parafiztok, az el fogattakat ganéjjal hajingálták a' gyermekek, és aszfzonyok.

Minekutánna a' Nemzeti Gyülésnek végzéséből, közönséges fel kelés hirdettetett vólta ki az Országban, annyira ki ürültek a' városok és faluk a' férliaktól, hogy aszfzonyoknál, gyermekeknél, és öreg embereknél égyebet, alig lehet azokban találni. Sok helyeken a' mezőkben

maradt a' nyári takarmány, az őszinek bé takarításáról pedig senki nem is gondolkodik. Valamiképpen a' mezei munka a' falukon: úgy a' városokban a' mesterségek sokat szenvednek ezen hazájokhoz való vak buzgoságok miatt. A' műhelyek egészen üresek állanak, a' mester emberek és legényeknek táborba lett szállások miatt. A' ki most a' Frantzia táborát meg tekinti, nem tudja, nevéssen é, sirjon é, bosszankodjon é, szánakozzon é rajtok, köntösciknek, fegyvereiknek különbsége miatt. A' rendes hadi seregeknél uralkodó egyenlőség tellyességgel fel nem tállatnak köztök, kinek feje, kinek zöld, kinek kék, kinek veres, kinek más színű köntöse; fegyvere pedig kinek puska, kinek kard, kinek fejsze, kinek vas villa, kinek nyárs, kinek dárda, s. a. t. És meg részegítetve lévén a' szabadságnak, s egyenlőségnek mazzlaga által, mint a' veszett ebek úgy mennek ellenségeik ellen.

Félvén a' Helvétusok, nevezetesen a' *Baso-liciek* a' szomszéd házának tüzeitől, keményen készitik magokat. Tsak nem minden napon újabb Helvécziai seregek érkeznek oda, mellyeknek számok már is közel 6000 főre megyen. Ugy mondatik, hogy 13000-re akarják azoknak számát vinni. *Bernádból, Solothurumból, és Friburgumból* egy nagy sereg megyen a' *Bruntruti* hertzezségnek határaihoz, kétség kívül az ottan bé tsapándó Frantziáknak vissza igazításokra. — *Metzben* egy *Jakobinus Club* támadott az aszzyonyok közt, mellyben nem régiben arról vóit a' tracta, hogy minden 60 esztendősen termékenyetlen aszzyonyok gyillotinirozassanak meg. — Sept. 12-dik napján *Limbach* mellett esett viadalban egy hazájából ki költözött *Mauvy* nevű Grófot fogtak el a' Frantziák, s mingyárt más nap halálos sentenciát mondván fejére, meg lövöldözték. Ennek a' szerentsélen Frantziának utolsó szavai is ezek vótanak: *Éllyen a' király, és a' Bourboniai familia!*

Orosz Birodalom.

A' Törökökkel szerzett utolsó bekességnek emlékezetére, Sept. 13-dik napján költ *Ukase*, az az Császári parantsolat szerént, közönséges innep tartattatott, a' melly alkalmatossággal. 1. Minden Orosz seregeknek, mellyek a' Török háborúban sok hadi nyomorúságokat láttak, és szenvedtek, égyen égyen ezüst emlékezet pénzeket osztott ki a' Császárné, mellyeket kék pántlikán fognak a' katonák felső ruhájoknak gomblyúkná hordani. — 2. Minden meg sebesitetett, és a' további szolgálatra alkalmatlanná tétetett tiszteknek és köz embereknék, hóltig meg tartatott fizetések. — 3. A' hadakozó hajóknak, mellyek t. i. a' múlt Török háborúban mások felett meg külömböztették magokat, az I. Péter Császár által rendeltetett jutalom ki osztogattatott. — 4. Az is meg határozatott, hogy mennyi ideig szolgállyon a' katona, a' ki azon időn túl szolgállyni nem akar, el botsátatik, a' kinek pedig annakutánna is kedve lejénd a' meg maradasra, és magát jól viseléndi, jutalma leszen, e' mellett meg fognak másoktól külömböztetni. — 5. Azoknak a' Stabalis és fő tiszteknek, a' kik a' meg határozott számon felül szolgállyanak, mind addig meg hagyattasson rangjokhoz illendő fizetések, valaméddig rendes helyet nyeréndenek s. a. t.

Magyar Ország.

Egy történetet közlök az úrral. Nem régenben, *Kövágó Órsön* egy embernek gyanúságaléven a' feleségére, hogy a' házassági nyügöt meg szaggatta, vasárnap reggel, midön mások a' templomban vóltak néki esik a' *Balatonra* fekvő szőlők, és a' falú közt lévő kis erdőségben, 's baromi dühösséggel mind a' két fülét el darabollyá egy óllóval, haját le nyirja, 's így vérbe keverve, 's meg bélyegezve haza botsáttya. Sokan meg borzattak e' történettől, 's többen örömmel nézték, és helybe hagytták a' férfi tselekedetét. —

Atilla's Arpád idejében szép lett volna illyes mi — de *Jósef*, és az emberiséget betsúlmi tudott *Leopold* uralkodása után gyalázat, 's e' meg világosodott századnak betstelensége.

Béts.

E' mostan folyó 1793-ik elztendőben Octob. 11-ik napján egy *Erdélyi* nemes ifjú *Bikfalvi Fálka Sámuel*, a' ki két elztendőktől fogva itten a' betüknek metzésén kívül, a' fundamentomos rajzolat mesterséget is tanullya, első jutalmat nyert a' Cs. K. rajzoló Akadémiában. Ezen jóra menendő ifjúnak testvér bátyya az a' *Sándor Leopold* huzár regementében lévő strázsamer. *Bikfalvi Fálka László*, kinek vitéz tselekedeteiről egy néhány újság levelek emlékezetet tettek, és a' ki emlékeztető ezüst pénzt nyert nem régiben, a' Frantziákkal való tsatában mutatott vitézi bátorságáért.

Frantzia Ország.

B. Trenk, a' ki már egy ízben meg fogattott, de el bótátatott, ismét gyanússá tette magát, és a' fenytő házban kapott szállást. *Beauharnois* a' *Rajna* mellett táborozó seregnek volt kórmányozója, a' maga jólzágában meg fogattott, és Párisba vitetett. — De nemtsak a' férfiaknak, hanem még az affzonyoknak is szerenstéjek vagyon a' tömlötz házakhoz. Ezek között nevezetesek három vólt hertzegnek; u. m. *de Gramont*, *Choiseul* vólt ministernek testvére, *du Chatelet*, és *Chatillon*. Mivel a' rendes tömlötzök nem elégségesek a' sok foglyoknak; tehát rész szerént kalfzármákban, rész szerént a' Kármeliták klastromában, rész szerént más nemzeti házakban őriztetnek, és ezek nintsenek azoknak számok közt, a' kik a' politzia által fogságra küldettek, kiknek számok 2258 főre megyen.

A' mint a' környül állások forognak, nem sokára a' *Cüstin* dallyára fog *Houchard* Generál jutni, a' ki felöl illyetén jelentést tett a' *Ryfseli* polgárság: Derék vezér ugyan *Houchard* Generál, de ötet szemen kell tartani, mivel tsupán gyanús személyek vagynak körüllötte. *St. André* is a' N. Gyülésnek égyik tagja azzal vádolta ötet, hogy *Flandriában* tett győzedelmeit nem illendőképpen folytatta, és nem vesztegette el az Anglusokat, holott elég módja lett volna benne. Söt az a' hir is szárnyal immár felölle, hogy nemcsak meg fosztatott hivátalától, hanem fogságra is vitetett immár Párisba.

Múlt alkalmatossággal emliténk vala, hogy a' N. Gyülésnek végezése szerént, minden betsületes aszzyonynak nationalis bokkrétát kellett viselni. Ez a' rendelés sok zenebonára való alkalmatosságot szolgáltatott, mivel a' vén kofák, és azok az aszzyonyok, a' kiknek ez a' jus nem engedtetett, meg támadták amazokat, le szaggatták fejkötőikről, és mellyeikről a' bokkrétákat, söt még hajaikat is ki tépték, melly történet tudtára adatván a' N. Gyülésnek, következő végzéssel erősítette meg az előbbit: Hogy az ollyatén aszzyonyok, a' kik a' nationalis bokkrétát nem fogják viselni, elsőben 8 napi árestommal fognak meg büntettetni, és ha e' sem hafználni, mint gyanús izemélyekkel úgy kellett vélek hánni — a' kik pedig az illyetén nemzeti bokkrétákat más aszzyonyokról le szaggattyák, a' békességig fogva fognak tartattatni.

Az első requisitoria Párisban fel állott ifjúságnak 18 esztendőstől fogva 25 esztendősig, számok 35 ezerre megyen; hogyha pedig a' 25 esztendőstől fogva, a' 40 esztendősignek is fel kellett állani, többen lézzenek 100 ezernél. E' mellett az előbbi végezés szerént 30 ezer lovaság fog fel állitatni. — Fülébe menvén a' Párisiaknak, hogy a' Frantzia nemzetnek ellenségei, Frantzia Országban akarnának e' jövő télen quár-

télyozni, azt végezték, hogy valameddig ki nem űzettenek az égyyesült seregek a' Frantzia föld-rol, addig szüntelen a' hadi dolgokban foglalatoskodjanak, és közönségesen megtámadják az el-
lenek hadakozó égyyesült seregeket.

Felettébb bosszankodtak a' N. Gyűlésnek tagjai, a' midőn a' *Marsiliából* küldetett levélben olvasnák, hogy a' *Touloniak* az ott lévő N. biztost *Boyle Pétert* nemcsak meg fogták, hanem még meg is ölték légyen. Ugyan akkor olvastatott fel *Chartaux* Generálnak levele is, mellyben azt jelentette, hogy mihelyt hozzá érkeznek a' bombák, mingyárt hozzá kezd *Toulonnak* lövöldöz-
tetéséhez. — Következett napon pedig azt ír-
ták a' N. Gyűlésnek *Provinciából*, hogy az An-
glusok és Spanyolok, önként oda hagyták *Tou-
lont*, és minden eleséget, hadi készületeket, és
hajóhoz való matériálékat el vittek magokkal,
(ezt a' hirt az *Olysz* Orizági levelek égygy átal-
lyában meg íramisítják.)

Lyon alól azt a' hirt vette a' N. Gyűlés hogy
a' város egézlen bé zárattatott — hogy a' *Lyon*
bélieknek külső őrr állójik magokat vízfizs von-
ták; hogy 3 vezérjeik el fogattattak — hogy a'
kenyérnek fontya a' városba 15 Sols — hogy isak
a' betegeknek adatik hús — hogy ugy körül vé-
tetett a' város, hogy senki sem bé nem mehet oda,
sem onnan ki nem mehet — hogy a' polgári elől
járóknak semmi tekintetek, és hatalmok nints a'
lakosok közt — hogy a' hadi dolgokat folytatók,
kik többnyire hazájokból ki költözött nemesek-
ből állanak, semmit nem mivelhetnek — és vég-
re, hogy az oda való kereskedők nagyon meg-
bánták, hogy a' contra revolutionálisták után hal-
gattak.

Santerre Generál leg közébb azt írta a' *Parisi*
polgári elől jároknak, hogy az ő kormányja
alatt lévő hadi seregnek száma, melly eleinten

6000 főből állott, már most 40000 szaporodott, és hogy sokkal több ifjúság gyűlt hozzá, mint a' mennyire néki szüksége nagyon.

A' *Perpignani* commendáns *Hacous* Generál arról tett jelentést, hogy ő az alatta lévő őrizettel egyetemben meg eskütt arra, hogy készebb legyen velk' edjutt magát a' várossal, és várral egyetemben a' levegő égben puska porr által felvetetni, mintsem a' védelmezésére bízott várat a' Spanyoloknak fel adni. E' mellett azzal is ditselkedett, hogy a' körül belől fekvő tartományokból sok ember gyülekezik hozzá olly véggel, hogy a' Spanyolokat onnan' egézfleu ki üzzék. A' *Heraulti* osztály egyes egyedül 35 ezer embert indított ki ellenek; a' minthogy azon kis erősségeiket, a' mellyet a' Spanyolok el foglaltanak, ismét el hagyták. — Klissont is el vették a' patriota, seregek a' róyalistáktúl.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tudósítás.

Minekutánna *Broughton Religioi Lexicon*dt három darabban ki adtam: ígéretem szerént *Abbas Ladvoatnak Historiai Dictionariumát* kézülkök nyomtatás alá adni. Ez egy ollyan hasznos és szükséges könyv, mellynek ditséretére az ezt esmerők előtt egy szót sem szükség szólni. — Azok pedig, a' kik ezt még nem esmerik, mit foglaljon magában, tsak a' könyvnek titulusából is hozzá vehetnek, melly ez: *Abbas Ladvoatnak Sorbonnai Doctornak, és Bibliothecáriusnak Historiai Dictionariuma, melly a' Patriarcháknak, Zsidó Fejedelmeknek, Császároknak, királyoknak, hadi vezéreknek, a' régi pogányoknak isteneiknek, Hérósaiknak, Pápáknak, szent Atyáknak, Püspököknek, Cardinalisoknak, Historicusoknak, Poétáknak, Orátoroknak, Theologusoknak, Ictusoknak,*

*Medicusoknak, tudós és jeles affzonyoknak, Pictoroknak, s. a. t. és közönségesen e' világon minden időben és minden nemzetek közt élt és élő nevezetes személyeknek historiájokat azoknak jó munkáikkal együtt magában foglalja. — A' leg újabb Editió szerént magyar nyelvre fordította, és sok meg bővítésekkel ki bocsátotta Mindszenti Sámuel, a' Rév - Komáromi Ev. Reform. Ekklesiának Prédikátora in 8 vo maj. Ezen munkára nem kívánok praenumeratiót, hanem tsak subscriptiót a' végre, hogy tudhassa a' typographus, mennyi papiroost és betűt kélzithessen előre, és hány exemplárt kellyen nyomtatni? mert többet nem nyomtat, hanem tsak a' hányan subscribensek lesznek. Midőn a' munkának fele el készül, a' készfélnek akkor kell le tenni az árrát, az utólsó felének az árrát ismét akkor, mikor az is kélzen lesz. Az egész munka hat darabokból, minden darab mintegy 60 árkusokból fog állani, minden árkusnak ára két krajtzár. De a' mint a' darabok több vagy kevesebb árkusokból fognak állani — mikor el készülnek, az árok is a' szerént fog meg határozódni. A' subscriptió ideje a' jövő új esztendeig tart. *Ladvoeat* felől való első hír-adásomban Jan. 5-ik napján 1792 ik eszt. meg mondtam vólt szándékomat, tudnillik: hogy a' *Magyar Ladvoeat* annál interessánsabb legyen, azoknak a' Magyar hazafiaknak életeket, kik akármelly méltóság, rend, hivatal, munka, mesterség, vagy különös történet által magokat emlékezetre méltókká tették, az említett könyvbe bé iktatom. E' végre Hazánkban minden Renden lévő hiv. fiait és leányait alázatosan kérem, hogy hazájokban, nemzetekben, és familiájokban akármelly dologért emlékezetre méltó élt, és élő személyek' életeknek rövid le irását 1794 ik esztendőnek elejéig olly tisztán el kélzítve, hogy a' Censurára bé adhassam, *francon*, vagy valamelly alkalmatosságon hozzám küldeni méltóztassanak. Igy a' *Ladvoeatban* eddig reánk nézve vólt nagy fogyatkozást, melly az, hogy abban, ki vevén a' Magyar királyokat*

's néhány régibb Grófi familiákat — Magyar felől ritkán vagyon emlékezet, ki pótolhatjuk. — *Ladvocat* mellé adok 1. egy tóldalék darabot, mellyben le írom a' leg közelebb élt nevezetes személyeket. 2. Abbas *Vosgiennenek* a' *Ladvocat* Dictionariumához tartozó Geographiai Lexiconát. — 3. Egy bőv *Chronologiát*. A' *Ladvocatra* subscribálók, a' kiknek tettik, *Broughton Religioi Lexiconát*, a' Komáromi Typographiában 4 rh. forinton meg szerezhetik, melly véget az alább nevezett urak által, a' kiknél *Ladvocatért* magokat jelenthetik, éngem tudósíthatnak, vagy égyenesen hozzám írhatnak.

- N. Abony Tek. Szalai Mihály.
 Béts a' Magyar újság írók.
 O-Buda. Kis István Comp.
 Debretzen. T. Szilágyi Gábor Prof.
 Dés. T. Kolosvári József Prof.
 Diószeg. T. Fazékas István Préd.
 Felső Dobóza. T. Maklári János Préd.
 N. Enyed. T. Benkő Ferentz Prof.
 Székes Fejérvár. T. Benyák Bernárd Director.
 Balaton Füred. T. Szép Gergely Préd.
 Gomba. T. Motsi Bálint Préd.
 Győr. Miller Ferentz Comp.
 Gyula. T. Juhász István Préd.
 Kis Harsány. T. Vetsei István Préd.
 Istvándi. T. Budai István Préd.
 Kassa. T. Mihályi Kováts István Préd.
 Ketskémét. Megyesi Mihály Comp.
 Kolosvár. T. Szathmári Pap Mihály Prof.
 N. Körös. T. Kováts József Préd.
 Léva. Lovasi László Comp.
 Losontz. T. Farkas István Prof.
 Szalk Sz. Márton. T. Sziládi Péter Préd.
 Török Sz. Miklós. T. Tót Ferentz Préd.
 Miskóltz. Mólnár Sigmund Comp.
 Nyitra. T. Kis Márton Prof.
 Paks. T. Szent Miklósi Nagy János Préd.
 Pápa. T. Marton István Prof.
 S. Patak. T. Őri Fülep Gábor Prof.

Pest. T. Szombati Sámuel Med. Doctor.
 Szalonta. T. Ertsei Sámuel Esperest.
 Sziget. T. Gáti István Préd.
 Rima. Szombat. Ferentzi Comp.
 Sopron. Rajts Péter Prof.
 Hóld-Mező. Vásárhely. T. Kis András Préd.
 Maros-Vásárhely. T. Basa István Prof.
 Veszprém. Fejér János Kalnár.
 Udvarhely. T. Bodola János Prof.
 Ungvár. T. Fekete Imre Direktor urak.

Ezen nevezett T. T. urakon kívül is, a' kik hozzám tíz Subscribenst küldenek, azoknak is a' tizenégyedik exemplár ingyen megyen.

Másodszor. Jelentem azt is, hogy a' kik néhai T. Milefz József Med. Doct. és Professor úrnál Debretzen vidékén *Broughton Religioi Lexiconának* első darabjára előre fizettek, azok a' II. és III. darabért a' pénzt a' R. Collegiumban Kováts Sámuel úrnál le tehetik, 's a' munkát megtalálják.

Hall Józsefnek Angliában Norwichi püspöknek, az Anglusok Senecájoknak, az ó és új Testamento-mi Bibliái historiákra való erköltsi elmélkedéseit is 4 darabban már nyomtatás alá el készítettem. A' kiknek ez a' moralitásnak gazdag tárháza tetszik, azok a' fent nevezett uraknál jelenthetik magokat. Ha elég subscribensek lesznek, ennek nyomtatása is *Ladvocáttal* égyütt el kezdődik a' jövő új elztendőben.

Mindszenti Sámuel, Komáromi Prédikátor.

Doct. Decsy Sámuel.